

TSPAKB Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği**Genel Kurulumuz Yapıldı**

Birliğimizin Beşinci Olağan Genel Kurulu, 29 Nisan 2005 Cuma günü saat 15:00'te, toplam 154 üyeden 86'sının katılımıyla, Birlik Merkezimizde yapıldı.

Toplantıda 2004 yılı Yönetim Kurulu Raporu, Denetleme Kurulu Raporu, Bilanço, Gelir-Gider Tablosu ve Kesin Hesap Cetveli

görüldü. Bilanço, Gelir-Gider Tablosu ve Kesin Hesap Cetveli oybirliği ile tasdik edilip, Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri ayrı ayrı oybirliği ile ibra edildi.

Birliğimiz Statüsü gereğince iki yıllık görev süresi dolan Yönetim ve Denetleme Kurulu üyelikleri

için yapılan seçimlerde;

Yönetim Kurulu üyeliklerine;

- Müslüm DEMİRBİLEK (Bumerang Menkul Değerler A.Ş.),
- Halis ERENOĞLU (TEB Yatırım Menkul Değerler A.Ş.),
- Sarper Volkan ÖZTEN (Finans Yatırım Menkul Değerler A.Ş.),

(Sayfa 3'te devam etmektedir.)

İspanya Sermaye Piyasası

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılımı, sermaye piyasası da dahil bir çok alanda AB mevzuatına tam uyumu gerektirmektedir. Bu süreç, tam üyeliğe hazırlık yanında, Türkiye sermaye piyasasının ekonomik gelişmişlik ve rekabet imkanlarının AB ülkeleri seviyesine taşınması bakımından da önemlidir.

Bu bağlamda Birliğimiz, AB üyesi ülkelerin sermaye piyasalarının yapılarını ve geçirdikleri evreleri inceleyen çalışmalar yürütmektedir. Bu ayki raporumuzda ise İspanya sermaye piyasasını incelemekteyiz. Çalışmamıza **Sayfa 6'dan** ulaşabilirsiniz.

Arama Motorları

İnternetin baş döndürücü gelişimi ile birlikte, internette bilgiye ulaşmak ve arama yapmak önemli ve incelikli bir konu haline gelmiştir. İnternetin gelişmesi, internet üzerindeki materyalin yönetilemez, devasa boyutlara ulaşması ile birlikte, internette arama hizmetleri bugün üzerinde günde 4 milyara yakın aramanın yapıldığı dev bir endüstri haline gelmiştir.

Önemli teknoloji şirketleri, kendi arama motorlarının diğerlerinden daha hızlı ve güvenilir sonuçlar üreterek daha fazla kullanıcı tarafından tercih edilebilmesi için büyük yatırımlar yapmaktadır. Geçen ay başladığımız "internette etkili arama yapmak" konulu araştırmamıza bu ay arama motorları üzerine yoğunlaşarak **Sayfa 13'te** devam ediyoruz.

Sunuş

Değerli **gündem** okurları,

1999 yılında kurulan ve 2001 yılında faaliyete geçen Birliğimiz, 29 Nisan'da yapılan Genel Kuruluyula üçüncü dönem Yönetim Kurulunu seçti. Bizleri bu göreve yeniden layık gören üyelerimize teşekkürlerimi sunmayı bir görev olarak kabul ediyorum. Yönetim Kurulumuz, değerli üyelerimize ve sektörümüze katılımcı bir anlayış içerisinde hizmet vermeye devam etmekten gurur duyacaktır.

Piyasalarımızı geliştirmek ve yatırımcılarımıza yeni ürünler sunmak yolunda yürüttüğümüz çalışmalarımızı ara vermeden sürdürüyoruz. Çok uzun süredir, çeşitli sebeplerle nostaljik bir ürün olarak hatırlanan, ancak piyasanızın önemli bir eksikliği olarak her zaman karşımıza çıkan özel sektör borçlanma senetleri piyasasını yeniden canlandırmak için girişimler başlattık. İlk adım olarak vergi eşitsizliğinin ortadan kaldırılması yolunda önemli bir kazanım elde ettik.

Yönetim Kurulumuz, bu piyasanın yeniden işlerlik kazanması için siz değerli üyelerimiz ve diğer piyasa katılımcıları ile beraber Birlik bünyesinde bir çalışma gurubu kurulmasını kararlaştırdı. Çalışmalarımızda ulaşılacak olan sonuçlar sektörümüzle paylaşılacak, önerilerimizin hayata geçirilmesi için vakit kaybetmeden gerekli girişimlerde bulunulacaktır. 2006 yılı başından itibaren özel sektör borçlanma senetlerinin ihracı önündeki tüm engellerin kaldırılması, hem piyasanızın hem yatırımcılarımızın yeni bir ürüne daha

kavuşması en önemli hedeflerimizden biridir.

Yeni dönemde oluşturduğumuz ikinci çalışma grubumuz, yeni vergi kanunlarının uygulama sürecinde ortaya çıkacak aksaklıkların tespitine ve sorunların giderilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu grupta sektörümüzün değerli üye temsilcileri yanında, üyelerimizin yabancı işlemlerle ilgili yöneticileri, yazılım şirketlerinin temsilcileri ve saklamacı kuruluşlarımız yetkilileri de yer alacaktır. Çalışmalar sonucunda hazırlanacak rapor Maliye Bakanlığı'na sunulurak gerekli girişimler yapılacaktır.

Sektörümüzün önemli bir referans kaynağı haline gelen Türkiye Sermaye Piyasası adlı yıllık raporumuz Nisan ayı içinde yayınlandı. Giderek artan bir ilgi ile takip edildiğini sevinerek izlediğimiz raporumuzda ortaya konulan gelişmeler ve sonuçlar basında da geniş yer buldu. Yayınımız geniş bir çevreye ulaştırılarak sektörümüzle ilgili tüm kesimlerle paylaşıldı. Aldığımız olumlu tepkiler bizleri daha iyisini yapma yolunda teşvik ediyor.

Bildiğiniz üzere, sektörümüzde insan kaynağı kalitesini yükselttiğine inandığımız lisanslama sınavları Mayıs ayı sonunda yapılacak. Bu dönemde eğitim faaliyetlerimize ağırlık verdik. Öte yandan, aracı kurumlarımızın çalışan ihtiyaçlarını gözeterek, Sermaye Piyasası Kurulu'na yaptığımız başvurular neticesinde modül geçme sisteminde çeşitli iyileştirmeler yapılması sağlandı. Kurul'a, değerli işbirlikleri için buradan teşekkür etmek istiyorum.

Daha önce de çeşitli vesilelerle dile getirdiğimiz üzere, 2005 yılının sektörümüz açısından çok önemli gelişmelerin yaşanacağı bir yıl olacağını öngörüyoruz. Birlik olarak, üyelerimizden aldığımız güçle, gelişmelerin sermaye piyasamız lehine sonuçlanması için çalışmalarımızı tüm hızıyla sürdürüyoruz.

Saygılarımla,

Müslüm DEMİRBİLEK
BAŞKAN

Birlik'ten Haberler...

- Metin AYIŞIK (Alternatif Yatırım A.Ş.),
 - Alp TEKİNCE (Ekinciler Yatırım Menkul Değerler A.Ş.),
 - Attila KÖKSAL (Dundas Ünlü Menkul Değerler A.Ş.),
 - Yavuz TEZELLER (Form Menkul Değerler A.Ş.)
- seçilmiştir.

Denetleme Kurulu üyeliklerine;

- Cem ÖZŞEN (T.C. Ziraat Bankası A.Ş.),
 - Bora BÖCÜGÖZ (Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.),
 - Oktay AYDIN (İnter Yatırım Menkul Değerler A.Ş.)
- seçilmiştir.

Birlik Yönetim Kurulu, 05 Mayıs 2005 Perşembe günü Birlik merkezinde ilk toplantısını gerçekleştirmiştir. Toplantıda Müslüm DE-

MİRBİLEK Birlik Başkanlığına, Halis ERENOĞLU da Başkan Vekilliğine seçilmiştir.

Türkiye Sermaye Piyasası 2004 Raporumuz Yayınlandı

Türkiye sermaye piyasasının finansal sistem içindeki yeri, büyüklüğü, bu faaliyeti yürüten kurumlarımızın mali, örgütsel ve insangücü kaynakları, yatırımcı profili ve coğrafi dağılımı gibi temel bilgilere yer veren yıllık "Türkiye Sermaye Piyasası 2004" raporumuz yayınlandı.

İlk etapta üyelerimize ulaştırılan raporumuz, basın, üniversiteler ve sermaye piyasası çevrelerine de gönderilmiştir.

Rapora Birliğimizin www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitesinden erişebilirsiniz

Lisans Yenileme Eğitimlerine 2006 Yılında Başlıyoruz

Birliğimizin talebi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 28 Nisan 2005 tarih ve 17/560 sayılı kararı uyarınca; ilk lisans yenileme eğitimlerine Ocak 2006 döneminde başlanacaktır.

Lisans Başvurularında Son Durum

4 Nisan 2005 tarih ve 321 sayılı Genel Mektup ile 4-8 Nisan 2005 tarihleri arasında tüm sermaye piyasası kurumlarından sicil tutma sisteminde yer alan çalışanlarına ait sicil bilgilerini Sicil Tutma Esasları çerçevesinde güncellemeleri talep edilmiştir.

29 Nisan 2005 tarihi itibarıyla Sicil Tutma Sistemi'ndeki kayıtlı kişi sayısı 15.000'dir. 9.550 kişinin sistemde iş bilgisi yer almakta olup, 5.450 kişi henüz iş bilgilerini oluşturmamıştır. Sistemde tanımlı lisans sayısı 12.120'dir. Bu dağılımın 7.854'ü Temel Düzey, 2.765'i İleri Düzey, 673'ü Türev Araçlar, 258'i Değerleme Uzmanlığı ve 570'i Takas ve Operasyon Sorumlusu lisansla-

Mayıs 2005 Lisanslama Eğitim Programları

Eğitim Tarihi	Eğitim Adı	Lisans Türü	Süre
2 Mayıs	Hisse Senedi Piyasaları	Temel	1 gün
3 Mayıs	Tahvil ve Bono Piyasaları	Temel	1 gün
6-8 Mayıs	Temel Finans Matematiği, Değerleme Yöntemleri, Muhasebe ve Mali Analiz	Temel	3 gün
11 Mayıs	Menkul Kıymetler ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları	Temel / İleri	1 gün
13 Mayıs	İlgili Vergi Mevzuatı	Temel / İleri	1 gün
14-15 Mayıs	Genel Ekonomi ve Mali Sistem	Temel / İleri	2 gün
6-7 Mayıs	Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarının İşleyişi, Türev Araçlar	Türev Araçlar	2 gün
8 Mayıs	Türev Araçlarla Arbitraj ve Korunma	Türev Araçlar	1 gün
20 Mayıs	Muhasebe, Takas ve Operasyon İşlemleri	Türev Araçlar	1 gün

ından oluşmaktadır.

Sicil Tutma Sisteminin devreye girdiği Şubat 2003-Nisan 2005 döneminde Birliğimize ulaşan 2.959 lisans başvurusundan 1.620'sinin onay işlemleri tamamlanmıştır.

Modül Geçme Sistemi'nde İyileştirme

Birliğimiz, lisanslama sınavları çerçevesinde sektör çalışanlarının oluşabilecek mağduriyetlerini önlemek üzere modül geçme sistemine yönelik görüş ve önerilerini Sermaye Piyasası Kurulu'na iletmıştır.

Kurul'un 28 Nisan 2005 tarih ve 17/560 sayılı kararı uyarınca; 8 Mart 2002 tarihli kararın 2. bendi değiştirilerek; adayın ilk kez girdiği sınav sonuçlarının açıklandığı tarih ile lisans belgesi almaya hak kazandığı tarih arasında 2 yıldan fazla bir sürenin geç-

miş olması halinde, lisans belgesi verilmesi, yenileme eğitimlerine katılarak tamamlama şartına bağlanmıştır.

Adayın ilk kez girdiği sınav sonuçlarının açıklandığı tarih ile lisans belgesi almaya hak kazandığı tarih arasında 4 yıldan fazla bir sürenin geçmiş olması halinde ise; başarılı olduğu dersler dahil tüm derslerden yeniden sınava girmesi gerekecektir.

Lisanslama Sınavlarına Hazırlık Eğitimleri

28-29 Mayıs 2005 tarihlerinde düzenlenecek olan Sermaye Piyasası Faaliyetleri Lisanslama Sınavlarına hazırlık eğitimlerimiz halen devam etmektedir. Eğitimlerimize başvurular, internet sisteminin Eğitim ve Tanıtım bölümünden yapılmaktadır.

Türev Araçlar sınavına yönelik 1-

2 Nisan 2005 tarihlerinde Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarının İşleyişi eğitimi; İleri Düzey sınavına yönelik olarak da 9, 10, 16 ve 17 Nisan 2005 tarihlerinde de Finansal Yönetim eğitimleri yapılmış ve toplam 36 kişi katılmıştır.

Türkiye Sermaye Piyasalarında Pazar Etkinliği Semineri

21 Nisan 2005 tarihinde Birlik Merkezinde, Form Menkul Değerler A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Yavuz TEZELLER tarafından, üyelerimize yönelik olarak "Türkiye Sermaye Piyasalarında Pazar Etkinliği" konulu bir seminer gerçekleştirilmiştir.

VOB Eğitimleri

XV. Dönem VOB-Üye Temsilcisi eğitimi 11-18 Nisan 2005 tarihlerinde, XVI. Dönem VOB-Üye Temsilcisi eğitimi ise 18-25 Nisan 2005 tarihlerinde tamamlanmıştır. 19 Nisan 2005 tarihinde X. Dönem VOB-Uygulama eğitim

programı gerçekleştirilmiştir. Eğitimlere toplam 59 kişi katılmıştır.

Üyelerimizden gelen talep üzerine VOB-Takas Uzmanları eğitimi Mayıs ve Haziran aylarında tekrar planlanarak 326 No'lu Genel Mektup ile; VOB-Üye Temsilcisi eğitimi ise Haziran ayında planlanarak 329 No'lu Genel Mektup ile üyelerimize duyurulmuştur.

Eğitim programlarına ve içeriklerine www.tspakb.org.tr internet adresinden ulaşılabilir.

Kurumlara Özel Eğitimler

Nisan ayında, bir üyemizin talebi üzerine "Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları" konulu bir günlük eğitime, kurumun 29 personeli katılmıştır.

Bir diğer üyemizin talebi üzerine Mali Tablo Analizi konusunda düzenlenen bir günlük eğitime kurumun 26 personeli katılmıştır.

Mesleki Eğitimler

323 No'lu Genel Mektup ile üyelerimize duyurulduğu üzere, Prof. Dr. Göksel Yücel tarafından verilecek "Uluslararası Muhasebe Standartları ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Yeni Düzenlemeleri" eğitimi 2-3 Mayıs 2005 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Düzenlenen Eğitimler	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı
VOB Eğitimleri	3	59
VOB Üye Temsilcisi	2	42
VOB Uygulama Eğitimi	1	17
Kuruma Özel Eğitimler	2	55
Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları	1	29
Mali Tablo Analizi	1	26

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Eğitimleri		
Eğitim Tarihi	Eğitim Adı	Süre
11-12*/ 13* Mayıs	VOB-Takas Uzmanları	2 gün
15-16*/ 17* Haziran	VOB-Takas Uzmanları	2 gün
6-13 Haziran	VOB-Üye Temsilcisi	6 gün
20-27 Haziran	VOB-Üye Temsilcisi	6 gün
27 Haziran	VOB-Uygulama Eğitim	1 gün

* 1 günlük uygulama eğitimi Takasbank'ta gerçekleştirilecektir.

İspanya Sermaye Piyasası

Ülkemizin AB üyeliği sürecinde, AB üyesi ülkelerin sermaye piyasalarının yapılarını ve geçirdikleri evreleri inceleyen çalışmalarımıza bu ay, İspanya sermaye piyasası ile devam ediyoruz.

Ekin Fıkırkoca
Kıdemli Uzman
Araştırma ve İstatistik

Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılımı, sermaye piyasası da dahil bir çok alanda Birlik mevzuatına tam uyumu gerektirmektedir. Bu süreç, tam üyeliğe hazırlık yanında, Türkiye sermaye piyasasının ekonomik gelişmişlik ve rekabet imkanlarının AB ülkeleri seviyesine taşınması bakımından da önemlidir. Bu bağlamda Birliğimiz, AB üyesi ülkelerin sermaye piyasalarının yapılarını ve geçirdikleri evreleri inceleyen çalışmalar yürütmektedir. Bu ayki raporumuzda ise İspanya sermaye piyasasını incelemekteyiz.

Yönetim açısından kentler, eyaletler ve otonom bölgelere ayrılmış olan İspanya Krallığında sermaye piyasası da parçalı bir yapıya sahiptir. 1986 yılında Avrupa Birliği üyesi olan İspanya, bu tarihten sonra devletin öncülü-

ğünde çeşitli düzenlemelerle sermaye piyasalarını entegre etmeye yönelik reformlar gerçekleştirmiştir. 1988 yılında çıkarılan sermaye piyasası kanunuyla konuyla ilgili pek çok düzenleme yapılmış, daha sonra devam eden entegrasyon çabalarıyla İspanyol sermaye piyasaları AB içinde rekabetçi bir konuma ulaşmıştır.

Uluslararası sermaye piyasalarında son yıllarda gözlenen borsalar ve diğer sermaye piyasası kuruluşları arasında yaşanan birleşme ve işbirlikleri İspanya borsalarını da etkilemiştir. İspanya Borsası, sabit getirili menkul kıymet ve hisse senedi piyasaları ile, organize opsiyon ve vadeli işlem piyasalarından oluşmaktadır.

2002 yılında, yerel borsalar, vadeli işlem ve opsiyon borsası, takas kurumu gibi çeşitli sermaye piyasası kurumları, Bolsas y Mercados Españoles (BME) adıyla bir holding çatısı altında toplanmıştır. BME, ayrıca İspanya'nın tarihsel ve kültürel bağları olan Latin Amerika ülkeleri ile, yeni AB üyesi olan ülkelerin sermaye piyasalarına da danışmanlık hizmet sunmaktadır.

İspanyol Borsası, 2004 yılında hisse senedi işlem hacmi açısından Avrupa'da dördüncü sıraya

ulaşmıştır. BME holdinginin yakın zamanda halka arz edilmesi planlanmaktadır.

DÜZENLEME

1988 yılında çıkarılan sermaye piyasası kanunuyla sermaye piyasasında düzenleyici kurum "Comisión Nacional del Mercado de Valores" (CNMV) kurulmuştur.

Menkul kıymet ihraççıları, menkul kıymet piyasaları ile yatırım hizmeti sunan şirketler (kolektif yatırım şirketleri, aracı kuruluşlar, portföy yönetim şirketleri vb.) CNMV yetkisi altındadır. CNMV'nin amacı, İspanyol piyasalarının şeffaflığını sağlamak, bu piyasalarda doğru fiyat oluşumunu temin etmek ve yatırımcıları korumak olarak belirlenmiştir.

Kamu sabit getirili menkul kıymetlerinde denetim sorumluluğu ise İspanya Merkez Bankasındadır. İspanya Merkez Bankasının görevleri arasında mali sistemin gözetimi de yer almaktadır. Türkiye'de BDDK yetkisinde olan bankacılık sisteminin denetimi İspanya'da Merkez Bankasının sorumluluğundadır.

Piyasa düzenlemeleri, piyasa ve küçük yatırımcıyı korumaya yönelik Anglosakson modelini baz almaktadır. Sermaye piyasası

kanunu AB kriterlerine uygun olarak daha sonra pek çok değişiklik geçirmiştir. Son dönemde yapılan düzenlemeler arasında, küçük yatırımcıların haklarını korumaya yönelik olarak çağrı yapma yükümlülüğü hakkında değişiklikler ve kara para aklamanın önlenmesine ilişkin önlemler yer almaktadır.

1988 yılında çıkarılan kanun, CNMV'nin kuruluşunun yanı sıra, mevcut borsalar hakkında da çeşitli düzenlemeler getirmiştir. 19. yy ortası ile 20. yy başlarında kurulan Barselona, Bilbao, Madrid ve Valencia borsalarının kooperatif yapısı bu kanunla kar amaçlı bir şirkete dönüştürülmüştür.

Öte yandan, organize ikincil piyasalarda bireysel araçlar yerine aracı kuruluş kullanarak işlem yapma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, aracılık komisyonlarının serbest olarak belirlenmesi düzenlenmiştir. Borsa üyesi olabilecek kurumlar kendi adlarına ve üçüncü kişiler için işlem yapabilen *broker-dealer* ve yalnızca üçüncü kişiler adına işlem yapan *broker* şirketler olarak ikiye ayrılmıştır. Borsaların da üyeler tarafından yönetilmesi öngörülmüştür. Ayrıca, yerel borsaları birleştiren elektronik işlem platformu SIBE'nin kurulmasını da bu yasa sağlamıştır.

BOLSAS Y MERCADOS ESPAÑOLES

Bolsas y Mercados Españoles Yönetimi

31/12/2004 itibarıyla Bolsas y Mercados Españoles'in (BME) 126 ortağı bulunmaktadır. Bu

ortaklar, çoğunlukla yerli ve yabancı aracı kuruluşlardan oluşmaktadır. Ortaklardan en yüksek paya sahip olanı %10,3 ile bir İspanyol bankasıdır. Merkez Bankasının da %9,8'lik payı bulunmaktadır.

BME'nin ana sözleşmesinde, şirketin yönetim kurulunun 5 ila 20 kişiden oluşacağı ifadesi yer almaktadır. Nisan 2005 itibarıyla yönetim kurulu, bir başkan, 3 başkan yardımcısı ve 10 üyeden oluşmaktadır. Yönetim kurulu üyeleri bu göreve 4 yıllık bir süre için seçilmekte olup, tekrar görev almalarına bir engel bulunmamaktadır. Yönetim kurulu üyelerinin şirket ortağı olması zorunluluğu bulunmamaktadır. Yönetim kurulu üyelerini BME'nin genel kurulu belirlemektedir.

Ayrıca, bir genel müdür ve hukuk danışmanı da görev yapmaktadır.

Yönetim kuruluna yardımcı olmak amacıyla çeşitli komiteler kurulmuştur.

İcra Komitesi: Yönetim kurulunun yetkilerini bu komite kullanmaktadır. Bu komitenin başkanı yönetim kurulu başkanıdır. 4 komite üyesi de yönetim kurulu başkan yardımcısı ve üyeleri arasından seçilmiştir.

Denetim Komitesi: Şirketin muhasebe ve mali işleri konularında yetkilendirilen bu komitenin başkanı ve 2 üyesi, yönetim kurulu üyeleri arasından seçilmiştir.

Ücret Komitesi: Başkanı ve 2 üyesi yönetim kurulundan seçilen bu komitenin görevi, yönetici ve çalışanların ücretlerinin belirlenmesine yardımcı olmaktadır.

Her üç komitede genel müdür de görev almaktadır.

Yönetim kuruluna yardımcı olan bu komitelerin yanı sıra, şirketin faaliyetlerini geliştirmek üzere kurulan 2 komite daha bulunmaktadır.

Kaynak Komitesi: BME yöneticileri ile BME'nin sahibi olduğu şirketlerin yöneticilerinden oluşan komite, grubun teknoloji ve insan kaynakları politikaları konusunda çalışmaktadır. Komite başkanlığını BME'nin insan kaynakları yöneticisi ile teknoloji yöneticisi yürütmektedir. Ayrıca 10 üye görev almaktadır.

Koordinasyon Komitesi: BME'nin sahip olduğu şirketler arasındaki koordinasyonu sağlamak üzere kurulan komiteye yönetim kurulu başkanı başkanlık etmektedir. Ayrıca, 10 üye bulunmaktadır.

BME grubunun özet mali verileri tabloda yer almaktadır.

BME Konsolide Mali Verileri			
Mn €	2003	2004	Değişim
Aktif Toplamı	2,903.7	2,958.2	2%
Özsermaye	561.8	529.7	-6%
Ödenmiş Sermaye	334.5	334.5	0%
Faaliyet Gelirleri	175.7	199.0	13%
Faaliyet Giderleri	86.8	86.1	-1%
FVÖK	88.8	113.0	27%
Brüt Kar	90.0	104.9	17%
Net Kar	58.6	69.2	18%
Çalışan Sayısı	737	703	-5%
Kaynak: BME			

Hisse Senetleri	2002	2003	2004
İşlem Hacmi (SIBE) (mn €)	439,943	494,346	636,895
Latibex İşlem Hacmi (mn €)	230	1,729	366
Nuevo Mercado İşlem Hacmi (mn €)	12,528	14,295	17,953
Günlük Ortalama Hacim (mn €)	1,757	1,977	2,537
İşlem Sayısı (mn.)	15.70	14.03	13.60
Piyasa Değeri (mn €)	419,451	547,763	672,235
Şirketlere Sağlanan Kaynak* (mn €)	14,888	9,465	28,968
İşlem Gören Şirket Sayısı	3,015	3,223	3,300
Ibex-35 Yıllık Getiri (%)	-28.11	28.17	17.37
Kaynak: BME, CNMV, Madrid Borsası, WFE			
*: Birincil, ikincil arzlar ve sermaye artırımları			

Bolsas y Mercados Españoles Piyasaları

Hisse Senetleri

İspanyol hisse senetleri Barselona, Bilbao, Madrid ve Valencia'da dört farklı yerel borsada işlem görmektedir. Borsalar, özel olarak geliştirilmiş, ortak bir elektronik işlem platformu olan SIBE sistemini kullanmaktadır. BME neredeyse tüm faaliyetlerini SIBE aracılığıyla yürütmektedir.

Latin Amerika şirketlerinin senetlerinin işlem gördüğü, ileride açıklanacak olan, Latibex de İspanyol borsalarının bir parçasıdır.

SIBE için "warrant" işlemlerine olanak tanıyan özel bir sistem de geliştirmiştir. Warrant (şirketlerin ihraç ettiği opsiyonlar) piyasasında likiditeyi piyasa yapıcılarını sağlamaktadır.

Türev Ürünler

MEFF, organize İspanyol vadeli işlem ve opsiyon piyasasıdır. Sabit getirili menkul kıymetler ile hisse senetleri üzerine türev ürünler işlem görmektedir. Bu piyasanın ana faaliyet alanı 10 yıllık devlet tahvilleri ile en yüksek likiditeye sahip senetlerden oluşan IBEX-35 endeksi ve diğer sektörel endeksler üzerine türevlerdir. Sabit getirili menkul kıymetler üzerine türev işlemleri ihmal edilecek kadar küçüktür. 2004 yılında toplam 95 kontratlık işlem yapılmıştır. Bu piyasada mutabakat (clearing) ve takas da MEFF'in sorumluluğundadır.

Sabit Getirili Menkul Kıymetler

Sabit getirili menkul kıymetler farklı piyasalarda işlem görmektedir; AIAF ve SENAF. AIAF, özel sektör sabit getirili menkul kıymetler piyasası olup, kamu menkul kıymetleri ise SENAF'ta işlem görmektedir. Ayrıca, yerel borsa-

larda da SGMK işlemi gerçekleştirilmektedir. Tüm SGMK işlemlerinin (piyasa ve tezgahüstü) merkezi karşı tarafı Meffclear'dir.

Takas ve Saklama

Hisse senedi ve SGMK takasını gerçekleştiren SCLV ile Merkez Bankası bünyesinde kamu kağıtlarının takasını gerçekleştiren CADE sisteminin birleşmesiyle Iberclear isimli İspanyol piyasaları merkezi takas kuruluşu kurulmuştur.

Hisse senedi, kamu kağıtları, SGMK ve Latibex işlemlerinin takas ve saklamasını Iberclear gerçekleştirmektedir.

Veri Dağıtımı

BME grubu, veri dağıtımı alanında dünyada 100.000'in üzerinde terminale hizmet sunmaktadır.

Danışmanlık ve Teknoloji

BME grubu teknolojik, stratejik ve eğitim danışmanlık hizmetleri vermektedir.

Grubun danışmanlık şirketi, hükümetlere, düzenleyici kurumlara, piyasa ve mali kurumlara hizmet sunmaktadır.

Türev Ürünler	2002	2003	2004
Vadeli İşlemler (mn kontrat)			
Ibex 35	4.62	3.68	5.54
Hisseler	12.65	12.49	12.05
Opsiyonlar (mn kontrat)			
Ibex 35	5.37	2.98	2.95
Hisseler	18.70	11.38	8.20
Warrant (mn €)	1,121	1,609	1,826
Kaynak: BME			

SGMK	2002	2003	2004
Özel Sektör (AIAF)			
İşlem Hacmi (mn €)	264,967	380,198	566,580
Yılsonu Stok (mn €)	126,943	197,743	308,029
Kamu (SENAF)			
İşlem Hacmi (mn €)	2,312,936	2,246,360	2,136,700
Yılsonu Stok (mn €)	306,938	309,126	317,745
Yerel Borsalar			
İşlem Hacmi (mn €)	69,813	74,764	82,803
Kaynak: BME			

Bolsas y Mercados Españoles Şirketleri

Bolsas y Mercados Españoles (BME) çatısı altında birleşen şirketlerin listesi aşağıdadır:

1. Barcelona Borsası

Barcelona Borsasında hisse senedi ve sabit getirili menkul kıymet piyasaları yer almaktadır. Katalunya yerel hükümetinin ihraç ettiği kamu borçlanma senetleri yalnızca bu piyasada işlem görebilmektedir. Barcelona Borsası, organize ikincil piyasayı denetleyip, idare etmekte, kotasyon koşullarını ve üyelerin uyması gereken işlem kurallarını belirlemektedir.

Borsaya üyelik için CNMV ve Katalan hükümetinin ekonomiden sorumlu bakanlığından onay alma şartı aranmaktadır. Ayrıca, görevlendirilecek trader'ların kimlik bilgileri istenmektedir. Barcelona Borsasının 35 üyesi bulunmaktadır.

Barcelona Borsası, veri işleyip dağıtan üç şirketin de sahibidir. Bu şirketler aşağıda sıralanmıştır:

Centro de Calculo de Bolsa: Veri işleme hizmeti sunmaktadır.

Borsatel: Hisse senedi piyasası ile ilgili yayın ve hizmet satışı yapmaktadır.

Databolsa: Piyasa verisi dağıtımını yapmaktadır.

2. Bilbao Borsası

Bilbao Borsasında hisse senedi ve sabit getirili menkul kıymet piyasaları yer almaktadır. Bask

Bölgesince ihraç edilen kamu borçlanma senetleri yalnızca bu piyasada işlem görebilmektedir. Bilbao Borsası organize ikincil piyasayı denetleyip, idare etmekte, kotasyon koşullarını ve üyelerin uyması gereken işlem kurallarını belirlemektedir.

Bilbao Borsasının 9 üyesi bulunmaktadır.

3. Madrid Borsası

Madrid Borsasında hisse senetleri, özel sektör sabit getirili menkul kıymetleri, kamu borç senetleri ve warrant'lar işlem görmektedir. Madrid Borsası, organize ikincil piyasayı denetleyip, idare etmekte ve kotasyon koşullarını belirlemektedir.

Borsaya üyelik için CNMV'den onay alma şartı aranmaktadır. Borsa, üyelik için başvuran kurumun faaliyetleri için gerekli personel, teknik ve operasyonel yapısına sahip olduğunu teyit etmektedir. Madrid Borsasının 54 üyesi bulunmaktadır.

Madrid Borsası veri işleyip dağıtan üç şirketin de ortağıdır.

Compañía Informática de Bolsa: İspanya ve Latin Amerika ülkelerindeki elektronik işlem sistemlerinin geliştirilmesi konusunda faaliyet göstermektedir.

Visual Trader Systems: Madrid Borsasının %90 payı olan bu şirket, finansal kurumların emirlerini İspanyol piyasasına ve yurtdışı piyasalara iletmektedir.

Infobolsa: Madrid Borsası ile Deutsche Börse'nin %50'şer payı sahip olduğu şirket mali piyasalarla ilgili gerçek zamanlı veri

satışı gerçekleştirmektedir.

4. Valencia Borsası

Valencia Borsasında hisse senedi ve sabit getirili menkul kıymet piyasaları yer almaktadır. Valencia yerel hükümetinin ihraç ettiği kamu borçlanma senetleri ve kar amacı gütmeyen bir finansal grup olan Banca'nın bono ve tahvilleri yalnızca bu piyasada işlem görebilmektedir. Valencia Borsası, organize ikincil piyasayı denetleyip, idare etmekte, kotasyon koşullarını ve üyelerin uyması gereken işlem kurallarını belirlemektedir.

Valencia Borsasının 24 üyesi bulunmaktadır.

Valencia Borsası, Visual Trader Systems'in %10'una sahiptir.

İspanyol hisse senetleri piyasasında gösterge niteliğinde kullanılan endeks IBEX 35'dir. Bu endeks dört borsada en likit olan hisse senetlerinden oluşmaktadır.

Borsalar üyelerden 100.000 € giriş aidatı tahsil etmektedir. Herhangi bir üye diğer yerel İspanyol borsalarından birine üyeyse, bu girişi aidatı aynı üyeden tekrar tahsil edilmemektedir. Diğer bir deyişle, borsa üyeleri BME'ye bir kez ödeme yapmaktadır. Üyelikten çıkışta bu miktar geri ödenmemektedir. Yıllık aidat ise sabit 2.900 € ve nakit işlem hacminin milyonda 1'inin toplamı kadardır.

Latibex

Dört yerel İspanyol borsası, bazı Latin Amerika borsaları ile birlikte, Latin Amerika şirketleri senetlerinde avro cinsinden bir piyasa olan Latibex'i işletmektedir. Latibex işlemleri İspanyol borsaları elektronik işlem platformu SIBE üzerinden gerçekleşmektedir. Bu dört borsanın üyeleri aynı zamanda Latibex üyesi olmaktadır. Aralık 1999'da kurulan bu piyasa İspanyol sermaye piyasası kanununa tabidir. Piyasada 2001 yılı başından beri piyasa yapımcılar da bulunmaktadır. Bu platformda 7 ülkeden 30 hisse senedi işlem görmektedir.

Nuevo Mercado

Yeni teknolojiler üreten, medya ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren firmaların kaynak sağlayabilmesine yönelik olarak ABD'deki Nasdaq benzeri bir "yeni piyasa" (Nuevo Mercado) 2000 yılı Nisan ayında 10 hisse senedi ile kurulmuştur. Büyüme odaklı şirketlerin işlem gördüğü bu piyasada kotasyon şartları ana piyasaya göre daha düşük olup, seans içi fiyat değişim marjı daha yüksektir (ana piyasada %15, yeni piyasada %25). Bu piyasada gösterge niteliğindeki endeks IBEX NM'dir. Nisan 2005 itibarıyla 13 hisse senedi bu piyasada işlem görmektedir.

Sociedad de Bolsas

Dört yerel borsanın %25'er payı olan Sociedad del Bolsas, yerel İspanyol borsalarını birleştiren SIBE (Sistema de Interconexión Bursátil Español) sistemini yönetmektedir.

5. MEFF AIAF SENAF Holding

Bir holding olarak örgütlenen bu şirketin ana faaliyet alanı türev ürünler ve sabit getirili menkul kıymetlerdir. Temmuz 2001'de üç oluşumun birleşimiyle kurulmuştur. MEFF türev ürünleri, AIAF özel sektör SGMK'ları, SENAF da kamu SGMK'larını temsil etmektedir.

a. Türev Araçlar

MEFF, faaliyetine Kasım 1989'da başlamıştır. MEFF, hem piyasa hem de takas kurumu olarak görev yapmaktadır. Sermaye piyasası merkezi düzenleyicisi CNMV ve Ekonomi Bakanlığı düzenlemelerine tabidir.

MEFF'te işlem gören ürünler şöyledir:

- IBEX 35 vadeli işlemleri
- IBEX 35 mini vadeli işlemleri (IBEX 35'e göre daha düşük kontrat büyüklüğüne sahip)
- IBEX 35 opsiyonları
- Hisse senedi vadeli işlemleri (12 hisse senedi bulunmaktadır)
- Hisse senedi opsiyonları (12 hisse senedi bulunmaktadır)
- Bono 10 vadeli işlemleri (10 yıllık, yılda %4 getirili temsili devlet tahvili üzerine)

MEFF iki ayrı yönetim ünitesine sahiptir:

MEFF Renta Fija, faiz üzerine vadeli işlem piyasalarını yönetmektedir.

MEFF Renta Variable ise, hisse senedi türevlerini yöneten ve bu ürünlerin takasını gerçekleştiren şirkettir.

b. Sabit Getirili Menkul Kıymetler

SGMK'lar tarafında özel sektör ve kamu kesimi araçları farklı kurumlar tarafından yönetilmektedir.

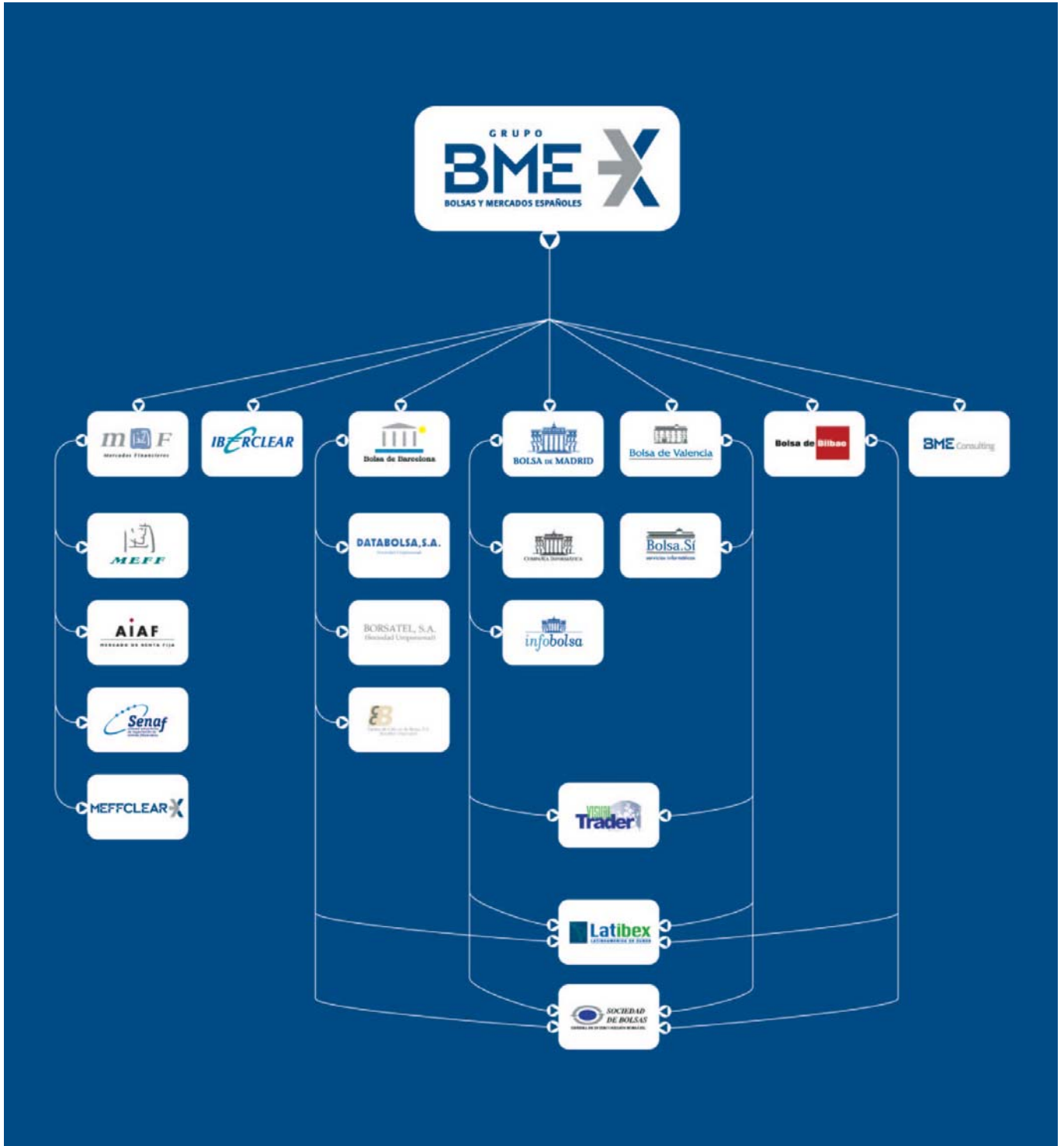
AIAF Mercado de Renta Fija özel sektör sabit getirili menkul kıymetlerde birincil ve ikincil piyasayı düzenleyip denetlemektedir. AIAF piyasası İspanya Merkez Bankasının isteği üzerine 1987'de aracı kuruluşlar birliği tarafından kurulmuştur. Piyasa 1998'de organize bir piyasa olarak tanınmıştır.

AIAF'ın bankalar, aracı kurumlar, Merkez Bankası ve kamu kredi kurumu ile beraber toplam 87 piyasa üyesi bulunmaktadır. AIAF'da 110 tescilli ihraççı bulunmaktadır. Bu piyasada işlem gören ürünler, bono ve tahviller, yabancı şirketlerin çıkardığı "matador" tahvilleri, "mortgage" tahvilleri, varlığa dayalı menkul kıymetler ve sermaye benzeri borç senetleridir.

Kotasyon için, ihraççı şirketin CNMV'nin öngördüğü koşullar çerçevesinde AIAF'ın belirlediği belgelerle başvuruda bulunması gerekmektedir.

SENAF ise kamu borçlanma senedi (kesin alım-satım ve repo) işlemleri için elektronik piyasayı yönetmektedir. Piyasanın yenilikçi özelliği, kaydı sisteme geçilmiş olmasıdır.

Kamu menkul kıymetleri piyasası 1987'de İspanya Merkez Bankası gözetiminde kurulmuştur. SENAF elektronik işlem platformu ise Temmuz 1999'da kurulmuştur.

Şubat 2001’de “organize işlem sistemi” olarak tanınmıştır. Gözetim CNMV ve Merkez Bankası tarafından yapılmaktadır.

SENAF piyasası ilk olarak para piyasası olarak hizmet vermiştir.

Daha sonra kamu kesimi tahvil ve bonoları ile repo işlemleri de başlatılmıştır.

2003 yılına kadar Merkez Bankası bünyesinde bir merkezde yapılan takas ve saklama, daha

sonra IBERCLEAR bünyesine alınmıştır.

SENAF’ın iki tür üyeliği bulunmaktadır:

- “Dealer” üyelik doğrudan işlem yapma yetkisi vermekte-

dir. Bu üyelik tipi kendi içinde "tam kapasiteli" ve "sınırlı" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Temelde bu üyelik türü kurumlara hem kendi adlarına hem de üçüncü kişiler adına işlem yapma olanağı vermektedir. Nisan 2005 itibarıyla, 21 tam kapasiteli ve 6 sınırlı üye bulunmaktadır.

- "Broker" üyelikte, kurumlar kendi adlarına işlem yapmamaktadır. Nisan 2005 itibarıyla bu kategoride 4 üye bulunmaktadır.

SENAF'ta ayrıca piyasa yapıcıları da bulunmaktadır.

SENAF'ın %60 payı AIAF'ta olup, kalan %40'lık pay da MEFF AIAF SENAF holdingine aittir.

c. Veri Dağıtım

MEFF Services ve MEFF Euroservices: Bu şirketler, veri işleme sistemlerinin geliştirilmesi, türev ürünlerin işlem ve takasının yapılması, emirlerin Avrupa piyasalarına iletilmesi, türev piyasaların ve MEFF Enstitüsünün geliştirilmesi konularıyla ilgilenmektedir.

MEFF Enstitüsü, türev ürünlerle ilgili seminerler ve internet üzerinden eğitimler düzenlemekte, ayrıca bu piyasada çalışmak isteyenlere lisans vermektedir.

d. Takas

MEFFCLEAR: Sabit getirili menkul kıymetlerde her türlü platformda yapılan işlemlerde merkezi karşı taraf pozisyonu üstlenmektedir.

6. Iberclear

İspanya'nın merkezi takas kurumudur. Dört İspanyol borsası ile Latibex'de işlem gören tüm menkul kıymetlerin mutabakat ve takası bu şirket tarafından yapılmaktadır.

7. BME Consulting

BME Consulting özellikle Latin Amerika, Asya ve yeni AB üyelerinin ağırlıkta olduğu 23 ülke ile işbirliği içinde faaliyet göstermekte, teknolojik (işlem platformları, veri dağıtım sistemleri hakkında) ve stratejik danışmanlık hizmeti sunmaktadır.

Ayrıca, hükümetler, düzenleyici kurumlar, finansal şirketler için eğitim programları da düzenlemektedir. Eğitim başlıkları arasında "merkezi karşı taraf, takas ve saklama işlemleri", "mali piyasalarda AB müktesebatı" ve "kurumsal yönetim" gibi konular yer almaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME

İspanya, AB üyesi olduktan iki sene sonra, sermaye piyasasını yeniden yapılandırma çalışmalarına başlamıştır. Siyasi sistemden de kaynaklanan parçalı sermaye piyasası yapısı, zaman içinde bütün sermaye piyasası kurumlarının tek bir çatı altında toplandığı bir yapıya ulaşmıştır. İspanya Borsası (BME), yerel hisse senedi ve sabit getirili menkul kıymet borsaları, ulusal sabit getirili menkul kıymet borsaları, türev ürünler borsası, ta-

kas ve saklama kuruluşları, veri dağıtım şirketleri, teknoloji ve danışmanlık şirketlerini barındıran bir holding olarak yapılanmıştır. Holdingin sahibi ve yöneticileri aracı kuruluşlar ve Merkez Bankasıdır. Bugün İspanya Borsası, 3 milyar € aktif büyüklüğüne ulaşmıştır. Toplam piyasa değeri 670 milyar € olan hisse senetlerinde günlük ortalama 2,5 milyar € işlem yapılmaktadır. Yakın bir zaman içinde BME holdingin halka arz edilmesi planlanmaktadır.

KAYNAKÇA

"A Guide to Business in Spain", İspanya Dış Ticaret Enstitüsü (ICEX), Ocak 2004

AIAF: www.aiaf.es

BME: www.bolsasymercados.es

CNMV: www.cnmv.es

Barselona Borsası:

www.borsabcn.es

İspanya Merkez Bankası:

www.bde.es

Madrid Borsası:

www.bolsamadrid.es

SENAF: www.senaf.net

Arama Motorları

Geçen ay başladığımız "internette etkili aramak yapmak" konulu araştırmamıza bu ay arama motorları üzerine yoğunlaşarak devam ediyoruz.

Sezgin Lafçi
Müdür
Bilgi İşlem ve Teknoloji

Bir önceki yazımızda internetin hayatımızda çok hızlı yer edindiğini ve günlük yaşantımızın vazgeçilmezlerinden biri haline geldiğinden bahsetmiştik.

Nitekim, Amerika kaynaklı 1998 tarihli "Gelişen Dijital Ekonomi" başlıklı IITF (Information Infrastructure Task Force) raporunda değinilen verilere göre yeni teknolojilerin 50 milyon kişilik kullanım sayısına ulaşması karşılaştırıldığında; bu süreç

- Radyo için 38 yıl,
- Televizyon için 13 yıl,
- İnternet için ise 4 yıl olarak gerçekleşmiştir.

Buna paralel olarak internetin kullanımı ve internet üzerinde tutulan bilginin miktarı hızla artmıştır.

İnternet Society'nin "İnternet

Büyüme Eğilimleri" (Internet Growth Trends) raporuna göre, 1977 yılında yalnızca 111 olan sunucu sayısı, 1986'da 5.000'e, 1989'da 100.000'e, 1992'de 1.000.000'a ulaşmış, 2002'de 200 milyonun üzerine çıkmıştır. 2010 yılında dünyanın %80'inin internete bağlı olacağı düşünülmektedir.

İnternetin baş döndürücü gelişimi ile birlikte internette bilgiye ulaşmak ve arama yapmak da önemli ve incelikli bir konu haline gelmiştir. İnternetin gelişmesi, internet üzerindeki materyalin yönetilemez, devasa boyutlara ulaşması ile birlikte internette arama hizmetleri de gelişmiş ve bugün, üzerinde günde 4 milyara yakın arama işleminin gerçekleştiği dev bir endüstri haline gelmiştir. Önemli teknoloji firmaları kendi arama motorlarının diğerlerinden daha hızlı ve güvenilir sonuçlar üreterek daha fazla kullanıcı tarafından tercih edilebilmesi için büyük yatırımlar yapmaktadır.

Arama Motorları

Amerika'daki kullanıcıları baz alan bir araştırma sonucuna göre (www.searchenginewatch.com) Google günlük 2.3 milyar arama isteğine yanıt vermektedir ve en fazla kullanılan arama motoru konumundadır. Onu günlük 900 milyon ile Yahoo ve 590 milyon ile MSN arama motorları izlemektedir. Arama motorları en-

düstrisindeki bu rakamlar bize internette arama yapmanın ne kadar önemli ve kritik bir iş olarak algılandığını göstermektedir.

Nielsen NetRatings kurumunun araştırmasına göre Google sadece Almanya'da günde 14 milyon kişi tarafından kullanılmaktadır. Yine aynı kuruluş tarafından Mart 2005'te Amerika'daki ev ve ofis internet kullanıcıları üzerinde yapılan bir diğer araştırmaya göre internet üzerinde arama yapanların %47.3'ü Google'ı, %20.9'u Yahoo'yu ve %13.6'sı ise MSN'i tercih etmektedir.

PEW (www.pewinternet.org) tarafından Amerika'da yapılan bir araştırma, arama motorlarının internet kullanıcılarının sıkça başvurdukları bir araç olduğunu

YAHOO!

ortaya koymaktadır.

Araştırmanın sonuçlarına göre:

- Araştırmaya katılan internet kullanıcılarının %84'ü arama motorlarını kullanmakta olduklarını belirtmişlerdir. Belirli bir günde bu kişilerin %56'sı arama motorlarını kullanmışlardır.
- Kullanıcıların %92'si arama motorlarının arama yeteneklerine güvenmekte, %52'si ise onları çok güvenilir bulmaktadırlar.
- Araştırmaya katılanların %87'si arama deneyimlerinin çoğunlukla başarılı olduğunu, %17'si ise her aramada sonuç ulaştıklarını söylemektedir.
- Katılımcıların %68'i arama motorlarının tarafsız ve güvenilir kaynaklar olduğunu düşünmektedir, %19'u ise arama motorlarına güvenmediklerini dile getirmiştir.
- Araştırmaya katılan internet kullanıcılarının %32'si arama motorlarını vazgeçilmez olarak, %17'si vazgeçilebilir olarak nitelmiştir.
- Katılımcıların %47'si arama motorlarını en fazla haftada 1-2 kez, %35'i günde en az bir kez kullandıklarını belirtmiştir.
- Araştırmaya katılanların %44'ü düzenli olarak yalnız bir arama motorunu, %48'i iki veya üç arama motorunu, %7'si ise üçten fazla arama motorunu kullandıklarını söylemişlerdir.

Google Farkı

Çok değil, bundan 6-7 yıl önce internette bir araştırma yaparken kullanılan en bilinen arama motorları Yahoo ve Altavista idi. Hatta Altavista bugünkü arama motoru kimliğini yansıtan, gelişmiş arama özellikleri sunan ilk arama motoru olmuştur.

Bu dönemde 'internetde arama işi' Microsoft'un dahi henüz yakın ilgi göstermediği ve hizmet alanı olarak algılanmayan bir işti. Google'ın 6 yıl önce hizmete girmesinden sonra ise tüm dengeler değişti ve internette arama hizmeti gerçek bir endüstriye dönüştü.

İki öğrencinin bir üniversite projesi olarak başlayan ve Eylül 1999'da resmi olarak hizmete giren Google, sade görüntüsüne karşılık çok güçlü ve yetenekli altyapısı ile bugün dünyada en yaygın olarak kullanılan arama motorudur.

Google™

Google, kullanıcıları kendine bağlayan basit ara yüzünün arkasında çok gelişmiş özellikler ve yetenekler içermektedir. Google'ın fazla bilinmeyen ancak en kuvvetli özelliklerinden biri gelişmiş arama operatörleridir. Arama yaptığınız kelimelerle beraber kullanacağınız bu operatörler sayesinde daha rafine sonuçlar elde etmeniz olanaklıdır.

altavista™

Operatörlerin çoğu "Google Gelişmiş Arama" seçeneğinde tanımlanan kriterlere bağlı olarak otomatik olarak kullanılmaktadır. Bu operatörler ayrıca, gelişmiş arama sayfası ile uğraşmadan, basit arama sayfasında doğrudan yazılarak, tekil olarak veya birden fazlası bir arada olarak da kullanılabilir. Yan sayfadaki tabloda, arama yapmayı kolaylaştıran operatörler ve kullanım şekilleri sunulmaktadır.

Google'da Arama - Gelişmiş Operatörler

" " (tırnak işareti)	Tırnak işaretleri ile ifadenin / kelime dizgisinin aranması sağlanır. "Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Eğitimi" (İfadeyi olduğu gibi aynı kelime dizgisi ile arar.) "Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Eğitimi" ifadesi yalnız 2 sonuç verirken, tırnak kullanılmadığında içinde tüm bu kelimelerin yer aldığı sayfaları arar ve 144 sayfa verir.
intitle	Arama kriterlerinin yalnızca ilkinin sayfa başlıkları içerisinde diğerlerinin sayfanın tamamında aranmasını sağlar. intitle:gundem basel (Başlığında gundem kelimesi olan, içinde ise basel kelimesi geçen sayfalar)
allintitle:	Arama kriterlerinin tamamının sayfa başlıkları içerisinde aranmasını sağlar. allintitle:"genel mektup" 294 (Başlığında "genel mektup" ifadesi ve 294 kelimesi geçen sayfalar)
inurl:	Yalnızca ilk arama kriterini sayfanın adres bilgisi içerisinde arar. inurl:tspakb (adresinde tspakb geçen sayfalar)
.. (numrange)	Belirli bir aralıktaki sayıların aranmasını sağlar. "genel mektup" 290..294 (291,292,293,294 nolu genel mektupların listelenmesini sağlayacaktır.)
filetype:	Yalnız belirli bir dosya uzantısına sahip dosyaların listelenmesini sağlar. "araştırma raporu" filetype:doc (İçinde "araştırma raporu" ifadesi geçen ve doc uzantılı dosyalar)
site:	Aramanın yalnızca belirli bir sitede/grupta yapılmasını sağlar. Gundem site:www.tspakb.org.tr (www.tspakb.org.tr sitesinde içinde gundem geçen sayfalar) allintitle:"genel mektup" 294 site:www.tspakb.org.tr (www.tspakb.org.tr sitesinde başlığında içinde gundem geçen sayfalar) "araştırma raporu" site:org.tr (Aramayı org.tr uzantılı sitelerle sınırlar.)
info:	Sayfa hakkında kısa bir açıklama verir info:www.tspakb.org.tr
link:	Bir sayfaya diğer sayfalardan link veren sayfaları listeler link:www.tspakb.org.tr (www.tspakb.org.tr sitesine link vermiş sayfalar)
related:	Bir internet sayfası ile ilişkili diğer sayfaların listelenmesini sağlar. related:www.tspakb.org.tr

Google'da Arama - Gelişmiş Operatörler (devam)

cache:	Bir sayfanın Google'un ön belleğinde saklanmış halini getirir. Beraberinde girilen kriterleri sayfa üzerinde renklendirilmiş olarak gösterir. cache:www.tspakb.org.tr/gmektup.htm Borsa Sermaye (www.tspakb.org.tr/gmektup.htm sayfasını Google ön belleğinden getirecek, üzerinde Borsa ve Sermaye kelimelerini ayrı renklerle renklendirerek gösterecektir.)
define:	Bir kelimenin tanımını verecektir. (Yalnızca İngilizce sonuç verir.) define:"Capital Market" ("Capital Market" ifadesinin ne anlama geldiğini açıklayan bir sayfa getirir.)
intext: allintext:	Sayfa adresleri ve başlıkları göz ardı edilerek yalnız sayfa metni içinde arama yapılmasını sağlar. intext:"Sermaye Piyasası"
AND (büyük harfle)	Google arama kriteri olarak birden fazla kelime veya ifade girildiğinde sayfalarda kriter olarak tüm kelime ve ifadeleri arar, yani ön değer olarak "AND" (ve) mantıksal ifadesini kullanır. Sermaye piyasası araştırma raporu (Sermaye AND piyasası AND araştırma AND raporu gibi davranır.)
OR (büyük harfle)	Arama yaparken kriter olarak girilen kelimelerden herhangi birinin bulunduğu sayfaları bulmak için kullanılır. "Sermaye Piyasası" "Araştırma Raporu" OR istatistik (İçinde "Sermaye Piyasası" ifadesi bulunan VE AYRICA "Araştırma Raporu" VEYA "istatistik" ifadeleri geçen sayfalar)
+	Aramada mutlaka dikkate alınması gereken kelimeleri belirtmek için kullanılır. (Arama motorları kriter kelimelerdeki for, and, or, the, a, in gibi bağlaç, belirteç, artikkel vb. kelimeleri dikkate almazlar ve ayıklarlar. Bu kelimelerin dikkate alınması için kullanılır.)
-	Sayfa içinde bulunmaması gereken kelime ve ifadeleri belirtmek için kullanılır. "network security" -hardware (İçinde "network security" ifadesi bulunan ancak "hardware" kelimesi yer almayan sayfalar)
~	Kelimenin eş anlamlılarının da aranmasını sağlar. inurl:~"food" site:.org (Sayfa adresinde "food" kelimesi ve eş anlamlı kelime barındıran .org uzantılı sayfalar listelenecektir. Bu arama örneğin, www.food.org, www.foodallergy.org, www.nutrition.org vb. sitelerini verecektir.)
Hesap Makinesi	Arama kriteri metin kutusuna matematiksel bir ifade girildiğinde, Google bu ifadenin sonucunu görüntüler. (2+5^2)*(2.25^2) (Sonuç olarak Google, $(2 + (5^2)) * (2.25^2) = 136.6875$ 'i görüntüler.)

Aşağıdaki tabloda Google ve diğer arama motorları ile ilgili karşılaştırmalar sunulmaktadır. Her bir arama motorunun desteklediği gelişmiş operatör-

ler ve gelişmiş özelliklerle ilgili daha detaylı bilgiye arama motorlarının internet sitelerinden ulaşılabilir.

Özellikler	Google	MSN	Yahoo
Adres	www.google.com	Search.msn.com	www.yahoo.com
Toplam Sayfa Sayısı	Yaklaşık 8.1 milyar	Yaklaşık 5 milyar	Yaklaşık 5 milyar
Mantıksal Operatör (ilk değer)	AND	AND	AND
Dosya Tipleri	Web sayfası, ppt, xls, doc, rdf, pdf, xml, Mac, Corel, rss, swf, xml	Web sayfası, ppt, xls, doc, pdf	Web sayfası, ppt, xls, doc, pdf, xml, rss, swf, rdf
Arama Seviyeleri	Basit/Gelişmiş	Basit/Gelişmiş	Basit/Gelişmiş
Temel Operatörler	-, +, "ifade"	-, "ifade"	-, "ifade"
Büyük Harf / Küçük Harf Ayrımı	YOK	YOK	YOK
Mantıksal Operatörler	OR	OR, NOT, AND NOT, ()	OR, NOT, AND NOT, ()
Kelime Kırpma	YOK	YOK	YOK
Tarihe Göre Sınırlama	VAR	VAR	VAR
Bilgisayar Kümesi Sınırlama	Site:	Site:	Site:
Başlık/Metin Sınırlama	intitle: allintitle: intext: allintext: inurl:	YOK	intitle: allintitle: inurl:
Adres Sınırlama	Filetype:	YOK	Filetype:
Dosya Tipi Sınırlama	Link:	Link:	Link:
Link Veren Sayfalar	VAR	VAR (tarihli)	VAR
Ön Bellek	VAR	VAR	VAR
Reklam Ayrımı	(ayrı sütunda)	(ayrı sütunda)	(ayrı sütunda)
Kişisel Tercihler	VAR (preferences)	VAR (settings)	VAR (preferences)
Arama Yardımcıları	Telaffuz kontrolü USA telefon fihristi Hisse Senetleri	Telaffuz kontrolü Encarta Sonuçları sıralama	Yahoo Dizinleri Telaffuz kontrolü İlişkili Aramalar Kişisel Aramalarım
Özel Hizmetler	Korumalı Arama Arama Uyarıları Video Arama Resim Arama Haber Arama Haber Grubu Arama Akademik Arama Google Labs	Arama sonuçları için RSS NearMe-Yerel Arama	Resim Arama Video Arama Haber Arama Özel Haber Okuyucu MyYahoo sayfası
İnternet Katalogu	DMOZ Dizinleri	YOK	Yahoo Dizinleri

Sermaye Piyasası Özet Verileri

Yurtiçi Tasarrufların Dağılımı				
Milyon YTL	2003	2004	03/2005	%Δ
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	78,694	97,407	102,244	5.0%
Mevduat	147,351	182,762	182,650	-0.1%
Hisse Senedi*	23,590	40,616	38,979	-4.0%
TOPLAM	249,634	320,785	323,873	1.0%
Tahmini Altın Stoku	109,429	114,775	114,936	0.1%
Milyar \$				
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	56.4	72.6	74.6	2.8%
Mevduat	105.6	136.2	133.3	-2.1%
Hisse Senedi*	16.9	30.3	28.4	-6.0%
TOPLAM	178.8	239.0	236.3	-1.1%
Tahmini Altın Stoku	78.4	85.5	83.9	-1.9%

*: Halka açık kısmın piyasa değeri.

Menkul Kıymet Stokları				
Milyon YTL	2002	2003	2004	%Δ
Hisse Senedi*	13,177	18,008	25,186	39.9%
Hazine Bonosu/Devlet Tahvili	149,870	194,387	224,483	15.5%
Diğer	1,069	1,617	2,932	81.3%
Toplam	164,115	214,012	252,601	18.0%
Milyar \$				
Hisse Senedi*	8.0	12.9	18.8	45.8%
HB/DT	91.4	139.5	168.0	20.4%
Diğer	0.7	1.2	2.2	89.0%
Toplam	100.1	153.6	189.0	23.1%

*: Toplam nominal değer.

Halka Açık Şirketlerin Piyasa Değeri				
Milyon YTL	2003	2004	06/05/2005	%Δ
Milyon \$	96,073	132,556	130,486	-1.6%
Halka Açık Kısımın Piyasa Değeri (Milyon \$)	69,003	98,073	96,983	-1.1%
Ortalama Halka Açıklık Oranı	17,459	26,390	28,413	7.7%
	25.3%	26.9%	29.3%	8.9%

Halka Açık Şirket Sayısı				
	2003	2004	06/05/2005	%Δ
İMKB'de Kote Şirketler	285	297	300	1.0%
İMKB'de İşlem Gören Şirketler	285	297	300	1.0%

Birincil Halka Arzlar				
	2003	2004	06/05/2005	%Δ
Toplam Hacim (Milyon \$)	11.3	481.8	234.1	-51.4%
Şirket Sayısı	2	12	3	-75.0%

Halka Açık Şirket Karlılığı				
	2001	2002	2003	%Δ
Kar Eden Şirket Sayısı	231	207	221	6.8%
Zarar Eden Şirket Sayısı	76	81	64	-21.0%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyar TL)	4,670,899	5,507,834	6,499,432	18.0%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyar TL)	-2,688,115	-1,035,591	-468,071	-54.8%
Toplam Kar/Zarar (Milyar TL)	1,982,784	4,472,244	6,031,361	34.9%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyon \$)	3,784	3,500	4,480	28.0%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyon \$)	-2,178	-679	-314	-53.8%
Toplam Kar/Zarar (Milyon \$)	1,606	2,821	4,166	47.7%

Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü				
Milyon \$	2003	2004	02/05/2005	%Δ
A Tipi Yatırım Fonları	476	583	533	-8.6%
B Tipi Yatırım Fonları	11,494	17,708	19,426	9.7%
Emeklilik Yatırım Fonları	19	222	366	65.0%
Yatırım Ortaklıkları	135	220	179	-18.8%
Gayrimenkul Yat.Ort.	715	752	663	-11.8%
Risk Sermayesi Yat.Ort.	2	64	46	-27.7%
Toplam	12,842	19,548	21,227	8.6%
Kurumsal Yatırımcı/GSMH	5.7%	7.7%	7.0%	-8.8%

Yatırımcı Sayısı				
	2003	2004	29/04/2005	%Δ
Açık Hesap Sayısı	2,077,742	2,177,516	2,240,797	2.9%
Bakiyeli Hesap Sayısı	1,106,752	1,072,663	1,087,755	1.4%
Bakiyeli Hesap/Toplam Nüfus	1.6%	1.6%	1.6%	0.0%

Sermaye Piyasası Özet Verileri

Yabancı Yatırımcı İşlemleri Milyon \$	2003	2004	03/2005	%Δ
Saklama Bakiyeleri	8,954	16,141	20,282	25.7%
İşlem Hacimleri	17,334	37,368	20,671	-44.7%
Net Alışları	1,010	1,430	1,446	1.1%

TSPAKB Üyeleri*	2003	2004	06/05/2005	%Δ
Aracı Kurumlar	118	112	112	0.0%
Bankalar	44	42	42	0.0%
Toplam	162	154	154	0.0%

*: Dönem sonu itibarı ile.

Faaliyet Gösteren Aracı Kuruluş Sayısı	2003	2004	03/2005	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	117	112	111	-0.9%
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	117	112	111	-0.9%
Banka	44	43	42	-2.3%
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	161	155	153	-1.3%

Aracı Kuruluşların İşlem Hacimleri Milyar \$	2003	2004	03/2005	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	196.6229822	312	110	-64.8%
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	432	650	174	-73.2%
Banka	1,317	2,473	756	-69.4%
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	1,748	3,123	930	-70.2%
Toplam İşlem Hacmi	1,945	3,435	1,040	-69.7%

Aracı Kurumlarla İlgili Veriler Milyon \$	2001	2002	2003	%Δ
Aktif Toplamı	653.5	607.8	929.7	53.0%
Özsermaye Toplamı	394.8	435.9	642.8	47.5%
Net Komisyon Gelirleri	276.1	201.1	234.6	16.7%
Esas Faaliyet Karı	75.3	0.2	42.8	19723.1%
Net Kar	176.9	70.2	92.1	31.3%
Personel Sayısı	7,156	6,636	6,035	-9.1%
Şubeler	219	243	227	-6.6%
İrtibat Bürosu	88	96	78	-18.8%
Acente Şubeleri	3,948	3,656	3,993	9.2%

İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi	2003	2004	06/05/2005	%Δ
İMKB-100	18,625	24,972	24,951	-0.1%
İMKB-100 - En Yüksek	18,708	25,106	28,410	13.2%
İMKB-100 - En Düşük	8,792	15,804	22,888	44.8%
Günlük Ort.İşlem Hacmi (Milyon \$)	407	593	799	34.6%

Yurtdışı Borsa Endeksleri	2003	2004	06/05/2005	%Δ
Fransa CAC 40	3,541	3,821	4,034	5.6%
İngiltere FTSE 100	4,477	4,820	4,915	2.0%
Almanya DAX	3,965	4,256	4,316	1.4%
Hong Kong Hang Seng	12,576	14,230	14,034	-1.4%
Japonya Nikkei 225	10,677	11,489	11,192	-2.6%
S&P 500	1,110	1,214	1,177	-3.0%
Nasdaq 100	1,468	1,624	1,461	-10.0%

Haftalık olarak güncellenen Sermaye Piyasası Özet Verileri Tablosuna www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

sermaye piyasasında gündem, TSPAKB'nin aylık iletişim organı olup, para ile satılmaz.

TSPAKB adına İmtiyaz Sahibi:

Müslüm Demirbilek

Genel Yayın Yönetmeni:

İlkay Arıkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Alparslan Budak

Yayın Türü: Yaygın, süreli.

Yönetim Yeri: TSPAKB

Büyükdere Caddesi No:173

1. Levent Plaza, 1. Levent 34394 İstanbul

İnternet: www.tspakb.org.tr

E-posta: tspakb@tspakb.org.tr

Basım Yeri: Printcenter

Cem Sultan Sok. 2A, 4. Levent 34416 İstanbul

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 112 aracı kurum ve 42 banka olmak üzere toplam 154 üyesi vardır.

Misyonumuz;

Çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan ve saygınlığına önem veren bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak; sermaye piyasasını geliştirmek ve bu yolla ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmaktır.

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ("TSPAKB") tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu bültende yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.